

คำถามพร้อมธงคำตอบวิชากฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา การสอบความรู้ชั้นเนติบัณฑิต สมัยที่ ๕๘ ปีการศึกษา ๒๕๔๘

ข้อ ๑. คำถาม นายชัยกับนายชอบทะเลาะวิวาทกัน นายชัยชกที่
ใบหน้านายชอบ ๑ ครั้ง นายชอบโกรธจึงใช้อาวุธปืนยิงนายชัย ๑ นัด
กระสุนปืนไม่ถูกนายชัย แต่พลาดไปถูกนางเพลินภริยาที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส
ของนายเฟื่องถึงแก่ความตาย นายชัยและนายชอบต่างไปร้องทุกข์ต่อพนักงาน
สอบสวนให้ดำเนินคดีซึ่งกันและกัน นายชัยให้การรับสารภาพว่าได้ทำร้าย
นายชอบจริง พนักงานอัยการจึงแยกฟ้องนายชัยในข้อหาทำร้ายร่างกายผู้อื่น
ไม่เป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษปรับ
นายชัย ๕๐๐ บาท คดีถึงที่สุด ต่อมาพนักงานอัยการได้ฟ้อง นายชอบใน
ข้อหาพยายามฆ่าผู้อื่นและฆ่าผู้อื่น นายชอบให้การปฏิเสธระหว่างการพิจารณา
ของศาลชั้นต้น นายชัยและนายเฟื่องยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงาน
อัยการ ศาลชั้นต้นอนุญาต

ให้วินิจฉัยว่า คำสั่งศาลชั้นต้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ธงคำตอบ กรณีนายชัย นายชัยสมัครใจทะเลาะวิวาทและมีส่วนร่วมใน
การกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายนายชอบ นายชัยจึงมิใช่ผู้เสียหาย
โดยนิตินัยตามความหมายในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา
๒ (๔) และไม่มีอำนาจที่จะยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ
ตามมาตรา ๓๐ (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๐๐/๒๕๔๗)

กรณีนายเฟื่อง นายเฟื่องมิได้จดทะเบียนสมรสกับนางเพลิน ไม่เป็น
สามีของนางเพลินตามกฎหมาย จึงไม่มีอำนาจจัดการแทนนางเพลินตามมาตรา

๕ (๒) และไม่มีอำนาจที่จะยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการตาม มาตรา ๓๐ (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๓๓๕/๒๔๙๔ และ ๑๐๕๖/๒๕๐๓)

ดังนั้น คำสั่งศาลชั้นต้นที่อนุญาตให้นายชัยและนายเฟื่องเข้าร่วมเป็น โจทก์กับพนักงานอัยการจึงไม่ชอบ

ข้อ ๒. คำถาม นายสมศักดิ์ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่นายสัมพันธ์ ในความผิดฐานลักทรัพย์ในเคหสถาน ระหว่างการสอบสวน นายสัมพันธ์ทราบ ว่าตนถูกกล่าวหา จึงเข้าหาพนักงานสอบสวนเพื่อให้ปากคำ พนักงานสอบสวน ได้แจ้งข้อหาลักทรัพย์ในเคหสถานและสอบคำให้การของนายสัมพันธ์ไว้ในฐานะ ผู้ต้องหาโดยปรากฏว่า

(ก) พนักงานสอบสวนไม่ได้แจ้งให้ผู้ต้องหาทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดก่อนแจ้งข้อหาให้ทราบ กรณีหนึ่ง

(ข) ก่อนถามคำให้การ พนักงานสอบสวนไม่ได้แจ้งให้ผู้ต้องหาทราบว่า ผู้ต้องหาจะมีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้การนั้นอาจใช้เป็น พยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ และผู้ต้องหาจะมีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่ง ตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำได้ อีกกรณีหนึ่ง

ให้วินิจฉัยว่า การที่พนักงานสอบสวนไม่ดำเนินการตาม (ก) และ (ข) ในแต่ละกรณี การสอบสวนจะชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และพนักงานอัยการจะมีอำนาจฟ้องหรือไม่

ธงคำตอบ (ก) ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ วรรคหนึ่ง เมื่อพนักงานสอบสวนถามชื่อ ชื่อสกุล สัญชาติ บิดา มารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ที่เกิดของผู้ต้องหาแล้ว ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้ต้องหา ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดแล้วจึง แจ้งข้อหาให้ทราบ ซึ่งเจตนารมณ์ของบทบัญญัติดังกล่าวก็เพื่อให้ผู้ต้องหาเข้าใจ ข้อหาที่ถูกกล่าวหาได้ดีจนสามารถแก้ข้อกล่าวหาได้ซึ่งสอดคล้องกับการคุ้มครอง สิทธิของผู้ต้องหาตามมาตรา ๑๓๔ วรรคสี่ ซึ่งบัญญัติว่า “พนักงานสอบสวน ต้องให้โอกาสผู้ต้องหาที่จะแก้ข้อหา และที่จะแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์

แก่ตนได้” ดังนั้น การแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด ข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้นๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะทำให้ผู้ต้องหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดีแล้วจึงแจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบ จึงเป็นบทบังคับของกฎหมายให้พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา การที่พนักงานสอบสวนไม่ได้แจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่ถูกล่าวหาให้นายสัมพันธ์ทราบก่อนแจ้งข้อหาให้ทราบตามมาตรา ๑๓๔ วรรคหนึ่ง จึงเป็นการสอบสวนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้พนักงานอัยการไม่มีอำนาจฟ้องตามมาตรา ๑๒๐

(ข) ตามมาตรา ๑๓๔/๔ วรรคหนึ่ง ก่อนถามคำให้การผู้ต้องหา ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบว่า (๑) ผู้ต้องหาจะมีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ ถ้าผู้ต้องหาให้การ ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้การนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ (๒) ผู้ต้องหาจะมีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้ การที่พนักงานสอบสวนไม่ได้แจ้งสิทธิตามมาตรา ๑๓๔/๔ วรรคหนึ่ง นั้น มาตรา ๑๓๔/๔ วรรคท้าย ถือเป็นเพียงเหตุให้คำให้การของผู้ต้องหาจะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหาไม่ได้เท่านั้น หากทำให้การสอบสวนไม่ชอบด้วยกฎหมายทั้งหมดไม่ ดังนั้น พนักงานอัยการจึงมีอำนาจฟ้องตามมาตรา ๑๒๐

ข้อ ๓. คำถาม สิบตำรวจโทธงยุทธรเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองอ่างทอง ได้ออกตรวจท้องที่ พบนายชดมีท่าทางพิรุณจึงเข้าทำการตรวจค้น นายชดเกรงว่าสิบตำรวจโทธงยุทธรจะตรวจพบยาบ้าที่อยู่ในกระเป๋ากางเกง จึงชักอาวุธปืนยิงสิบตำรวจโทธงยุทธรแต่ไม่ถูก สิบตำรวจโทธงยุทธรจึงชกนายชดถูกบริเวณปลายคางเป็นเหตุให้นายชดล้มลงศีรษะฟาดพื้นถึงแก่ความตาย

กรณีของสิบตำรวจโทธงยุทธร พนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนโดยแจ้งข้อกล่าวหาว่าทำร้ายผู้อื่นเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย แต่เห็นว่าพยาน

หลักฐานน่าเชื่อว่าสืบตำรวจไทยงยุทธได้ปฏิบัติตามหน้าที่และป้องกันตนโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงเสนอความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ส่วนกรณีของนายชด พนักงานสอบสวน เห็นว่า สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว จึงเสนอความเห็นควรสั่งยุติคดี จากนั้นพนักงานสอบสวนได้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมด้วยความเห็นทั้งสองกรณีไปยังอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาต่อไป

ให้วินิจฉัยว่า การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในการส่งสำนวนการสอบสวนทั้งสองกรณีนั้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ธงคำตอบ กรณีของสืบตำรวจไทยงยุทธซึ่งพนักงานสอบสวนได้สอบสวนเป็นผู้ต้องหาในความผิดฐานทำร้ายร่างกายเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย แล้วเห็นว่าการกระทำของสืบตำรวจไทยงยุทธเป็นการปฏิบัติราชการตามหน้าที่และได้ป้องกันตนโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงเสนอความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง และส่งสำนวนการสอบสวนไปยังอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณานั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๓ วรรคท้าย บัญญัติว่า “ในคดีฆาตกรรม ซึ่งผู้ตายถูกเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ฆ่าตายหรือตายระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ อธิบดีกรมอัยการหรือผู้รักษาการแทนเท่านั้นมีอำนาจออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง” ดังนั้น การส่งสำนวนไปให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนตามมาตรา ๑๔๓ วรรคท้าย เพื่อพิจารณาออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องจะต้องเป็นคดีฆาตกรรม คือความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาเท่านั้น แต่กรณีของสืบตำรวจไทยงยุทธถูกกล่าวหาว่าทำร้ายผู้อื่นเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย จึงมิใช่คดีฆาตกรรมที่จะต้องส่งสำนวนการสอบสวนไปยังอัยการสูงสุด ตามมาตรา ๑๔๓ วรรคท้าย แต่เป็นคดีอาญาทั่วไปซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่พิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการจังหวัดอ่างทอง การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน กรณีนี้จึงเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย

กรณีของนายชดซึ่งพนักงานสอบสวนเห็นว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว จึงเสนอความเห็นควรสั่งยุติคดีนั้น นายชดเป็นบุคคลธรรมดา มิใช่เจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ จึงเป็นคดีอาญาทั่วไปซึ่งอยู่ใน

อำนาจหน้าที่พิจารณาสิ่งคดีของพนักงานอัยการจังหวัดอ่างทอง การที่พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนไปยังอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาจึงเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๔. คำถาม พนักงานอัยการฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ฐานร่วมกันปล้นทรัพย์ จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธโดยอ้างฐานที่อยู่ทางพิจารณาข้อเท็จจริงฟังได้ว่าการกระทำของจำเลยทั้งสามเป็นความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกง ซึ่งเป็นความผิดต่อส่วนตัว หากข้อเท็จจริงในสำนวนปรากฏด้วยว่า

(ก) ในชั้นสอบสวน พนักงานสอบสวนมิได้แจ้งข้อหาและสอบสวนจำเลยทั้งสามในข้อหาความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงตามที่พิจารณาได้ความมาก่อนเลยกรณีหนึ่ง

(ข) พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนคดีนี้โดยมิได้มีคำร้องทุกข์ตามระเบียบ อีกกรณีหนึ่ง

ให้วินิจฉัยว่า กรณีตาม (ก) และ (ข) ดังกล่าวข้างต้น ศาลจะพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสามได้หรือไม่

ธงคำตอบ (ก) โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามฐานร่วมกันปล้นทรัพย์ แต่ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในทางพิจารณากลับฟังได้ว่าจำเลยทั้งสามร่วมกันฉ้อโกงนั้น แม้ว่าความผิดฐานปล้นทรัพย์จะมีได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๒ วรรคสามก็ตาม แต่การกระทำผิดฐานปล้นทรัพย์จะต้องเป็นการลักทรัพย์อยู่ด้วย แม้ทางพิจารณาจะได้ความว่าจำเลยร่วมกันกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ก็ถือไม่ได้ว่าข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในทางพิจารณาแตกต่างกับฟ้องในสาระสำคัญ ทั้งนี้ให้ถือว่าข้อที่พิจารณาได้ความนั้นเป็นเรื่องเกินคำขอหรือเป็นเรื่องที่โจทก์ไม่ประสงค์ให้ลงโทษ ประกอบกับจำเลยทั้งสามต่างนำสืบปฏิเสธโดยอ้างฐานที่อยู่ จึงมิใช่เป็นการหลงต่อสู้ ศาลชอบที่จะพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสามฐานร่วมกันฉ้อโกงตามที่พิจารณาได้ความตามมาตรา ๑๕๒ วรรคสอง ประกอบวรรคสาม (คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๗๓/๒๕๓๔)

ส่วนที่พนักงานสอบสวนมิได้แจ้งข้อหาและสอบสวนจำเลยทั้งสาม ในข้อหาฐานร่วมกันฉ้อโกงมาก่อนเลยนั้น เป็นเรื่องที่ถูกกฎหมายห้ามมิให้พนักงาน อัยการนำคดีในข้อหาดังกล่าวมาฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๑๒๐ เท่านั้น หากเป็นการตั้งอำนาจศาลที่จะพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสามตามข้อเท็จจริงที่พิจารณาได้ความแตกต่างจากฟ้องตามมาตรา ๑๙๒ วรรคสอง ประกอบวรรคสามไม่ (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๒๙/๒๕๓๗)

(ข) ความผิดฐานฉ้อโกงตามที่พิจารณาได้ความเป็นความผิดต่อส่วนตัว จึงอยู่ในบังคับแห่งมาตรา ๑๒๑ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “แต่ถ้าเป็นความผิดต่อส่วนตัว ห้ามมิให้ทำการสอบสวน เว้นแต่จะมีคำร้องทุกข์ตามระเบียบ” เมื่อข้อเท็จจริงในสำนวนปรากฏว่า คดีนี้มีคำร้องทุกข์ตามระเบียบ กรณีจึงไม่มีเงื่อนไขตามกฎหมายที่จะทำให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลแล้วแต่กรณี จะมีอำนาจสอบสวน ฟ้องร้อง หรือพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสามได้ ดังนั้น แม้ข้อหาความผิดฐานฉ้อโกงที่พิจารณาได้ความจะไม่แตกต่างจากฟ้องฐานปล้นทรัพย์ในสาระสำคัญ ศาลก็ไม่อาจพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสามในความผิดฐานฉ้อโกงตามที่พิจารณาได้ความได้ (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๐๖/๒๕๔๓)

ข้อ ๕. คำถาม โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานพรากเด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ไปเสียจากบิดามารดาโดยปราศจากเหตุอันสมควรเพื่อการอนาจาร ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดฐานพรากเด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ไปเสียจากบิดามารดาโดยปราศจากเหตุอันสมควร ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ วรรคแรก ลงโทษจำคุก ๓ ปี แต่ให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี โจทก์อุทธรณ์ ขอให้ไม่รอการลงโทษและจำเลยอุทธรณ์ว่าไม่ได้กระทำความผิด ศาลอุทธรณ์ฟังว่าการกระทำของจำเลยเป็นการพรากเด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ไปเสียจากบิดามารดาโดยปราศจากเหตุอันสมควรเพื่อการอนาจาร พิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ วรรคสาม ลงโทษจำคุก ๕ ปี

ให้วินิจฉัยว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และ จำเลยจะฎีกาว่าไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้องได้หรือไม่

ธงคำตอบ เมื่อศาลอุทธรณ์ฟังว่าการกระทำของจำเลยเป็นการพรากเด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ไปเสียจากบิดามารดาโดยปราศจากเหตุอันสมควรเพื่อการรอนาจาร อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ วรรคสาม มิใช่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ วรรคแรก ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ย่อมมีอำนาจปรับบทลงโทษจำเลยให้ถูกต้องได้ แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใด อุทธรณ์ปัญหาข้อนี้ขึ้นมาก็ตามเพราะการปรับบทกฎหมายให้ถูกต้องเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง แต่การที่โจทก์อุทธรณ์เพียงขอให้ไม่รอกการลงโทษแก่จำเลย โดยมีได้อุทธรณ์ขอให้ลงโทษจำเลยหนักขึ้น ศาลอุทธรณ์ไม่มีอำนาจแก้คำพิพากษา ศาลชั้นต้นที่ให้ลงโทษจำคุกจำเลย ๓ ปี แต่ให้รอกการลงโทษไว้ เป็นจำคุก ๕ ปี เพราะเป็นการพิพากษาเพิ่มเติมโทษจำเลยต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๒ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๙๘๗/๒๕๔๓ และ ๑๓๓๕/๒๕๔๕)

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ วรรคแรก จำคุก ๓ ปี แต่ให้รอกการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษา แก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ วรรคสาม จำคุก ๕ ปี เป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้โทษจำคุกจำเลยจากรอกการลงโทษเป็นไม่รอกการลงโทษถือว่าเป็นการแก้ไขมาก ไม่ต้องห้ามคู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง จำเลยจึงมีสิทธิฎีกาว่าไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้อง อันเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้

ข้อ ๖. คำถาม พันตำรวจตรีเสื่อพนักงานสอบสวนซึ่งนั่งดูโทรทัศน์วงจรปิดถ่ายทอดดูหาเลือกตั้งอยู่บนสถานีตำรวจได้เห็นนายช่างกำลังฉีกบัตร

เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายในหน่วยเลือกตั้ง จึงโทรศัพท์สั่งให้
จำสืบทำรวจหมู่ไปเชิญนายข้างมาพบ จำสืบทำรวจหมู่เข้าไปทำการจับนายข้าง
โดยแจ้งว่าต้องถูกจับ แจ้งข้อกล่าวหาว่าทำความเสียหายต่อบัตรเลือกตั้งซึ่งมี
ความผิดต้องระวางโทษจำคุก ๑ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท และแจ้งสิทธิ
ต่าง ๆ ของผู้ถูกจับตามกฎหมาย ทั้งได้ทำการค้นพบบัตรเลือกตั้งที่ถูกฉีกอยู่
ในกระเป๋าเสื้อของนายข้าง จึงยึดไว้เป็นของกลาง แล้วพานายข้างไปมอบให้
พันตำรวจตรีเสือพร้อมของกลาง พันตำรวจตรีเสือถามข้อเท็จจริงเบื้องต้น
เกี่ยวกับตัวนายข้างแล้วแจ้งให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่า
ได้กระทำความผิดและแจ้งข้อหาให้ทราบ และเห็นว่ามีความผิดอันควรเชื่อว่านายข้างจะ
หลบหนี จึงสั่งให้นายข้างไปศาลเพื่อที่จะขอให้ศาลออกหมายจับโดยทันที

ให้วินิจฉัยว่า การดำเนินการข้างต้นของพันตำรวจตรีเสือและจำสืบทำ
รวจหมู่ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ธงคำตอบ กรณีพันตำรวจตรีเสือให้เชิญนายข้างมาพบนั้น พันตำรวจตรี
เสือในฐานะพนักงานสอบสวน ไม่มีอำนาจเชิญหรือให้บุคคลอื่นเชิญนายข้างมา
พบ แต่ต้องใช้การออกหมายเรียกตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง กรณีจำสืบทำรวจหมู่จับนายข้างนั้น ไม่ชอบด้วย
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๗ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา ๗๘ (๑) เพราะนายข้างมิได้กระทำความผิดซึ่งหน้าจำสืบทำรวจหมู่ผู้จับ และ
ไม่มีเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘ (๓) เมื่อ
การจับไม่ชอบแล้ว จำสืบทำรวจหมู่จึงไม่มีอำนาจค้นตัวนายข้างและยึดบัตร
เลือกตั้งที่ถูกฉีกไว้เป็นพยานหลักฐานได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
อาญา มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง

ส่วนกรณีพันตำรวจตรีเสือสั่งให้นายข้างไปศาลเพื่อขอหมายจับนั้น ชอบ
ด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ วรรคห้า เพราะการ
จับนายข้างที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ย่อมถือได้ว่านายข้างไม่ใช่ผู้ถูกจับและไม่ใช่
ผู้ถูกควบคุม ทั้งยังไม่ได้มีการออกหมายจับ แต่มีเหตุที่จะออกหมายจับตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๑ และมาตรา ๖๖ (๒) ได้

ข้อ ๗. คำถาม โจทก์ฟ้องว่าจำเลยที่ ๑ กู้ยืมเงินโจทก์ไป ๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันและรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม ปรากฏตามสัญญากู้ยืมเงินและสัญญาค้ำประกันเอกสารท้ายฟ้อง เมื่อถึงกำหนดจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระเงินคืน โจทก์จึงฟ้องบังคับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท คืนแก่โจทก์

จำเลยที่ ๑ ให้การรับว่าได้กู้ยืมเงินจากโจทก์โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกัน ตามเอกสารท้ายฟ้องโจทก์จริง แต่จำเลยที่ ๑ ได้ชำระเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท คืนแก่โจทก์แล้ว ซึ่งจำเลยที่ ๑ จะได้นำสืบพยานต่อไป จำเลยทั้งสองไม่ต้องรับผิด ขอให้ยกฟ้อง

จำเลยที่ ๒ ไม่ยื่นคำให้การและไม่มาศาลในวันสืบพยาน

ชั้นพิจารณาโจทก์นำสืบสัญญากู้ยืมเงินและสัญญาค้ำประกัน ปรากฏว่าไม่ได้ปิดอาการแสดมปีบริบูรณ์ตามประมวลรัษฎากร เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จ จำเลยที่ ๑ แถลงไม่สืบพยาน

ให้วินิจฉัยว่า ศาลชอบที่จะพิพากษาให้จำเลยทั้งสองรับผิดชอบตามฟ้องหรือไม่

ธงคำตอบ โจทก์ฟ้องว่าจำเลยที่ ๑ กู้ยืมเงินโจทก์ไป ๕๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑ ให้การรับว่าได้กู้ยืมเงินโจทก์จริงตามฟ้อง ข้อเท็จจริงจึงฟังยุติตามคำรับของ จำเลยที่ ๑ ดังนั้น แม้ว่าโจทก์จะนำสืบสัญญาที่มิได้ปิดอาการแสดมปีบริบูรณ์ซึ่งต้องห้ามมิให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๑๘ ก็ตาม แต่เนื่องจากจำเลยที่ ๑ ให้การรับว่าได้กู้ยืมเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาทจากโจทก์จริง โจทก์จึงไม่ต้องนำสืบพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ข้ออ้างของตนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๔ (๑)

เมื่อจำเลยที่ ๑ ให้การต่อสู้ว่าไม่ต้องรับผิดเพราะจำเลยที่ ๑ ได้ชำระเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท คืนแก่โจทก์แล้ว จำเลยที่ ๑ ย่อมมีหน้าที่นำสืบในประเด็นนี้เพื่อให้ตนพ้นความรับผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๔ เมื่อจำเลยที่ ๑ ไม่สืบพยาน ข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ จึงไม่มี

พยานหลักฐานสนับสนุน ศาลชอบที่จะพิพากษาให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาทแก่โจทก์

ส่วนกรณีของจำเลยที่ ๒ ซึ่งไม่ยื่นคำให้การและไม่มาศาลในวันสืบพยานนั้น เมื่อโจทก์นำสืบว่าจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันจำเลยที่ ๑ ไว้กับโจทก์ แต่ปรากฏว่าสัญญาค้ำประกันดังกล่าวไม่ได้ปิดอากรแสตมป์บริบูรณ์ซึ่งต้องห้ามมิให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๑๘ จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๒ ได้ทำสัญญาค้ำประกันไว้กับโจทก์ และแม้ว่าจำเลยที่ ๑ จะให้การรับว่าจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันจำเลยที่ ๑ กับโจทก์จริง แต่คำรับของจำเลยที่ ๑ ไม่มีผลผูกพันจำเลยที่ ๒ ศาลชอบที่จะพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒

ข้อ ๘. คำถาม คดีอาญาเรื่องหนึ่งซึ่งจำเลยให้การต่อสู้คดี หลังจากพนักงานอัยการโจทก์และจำเลยนำสืบพยานหลักฐานเสร็จสิ้นแล้ว ศาลได้มีคำสั่งให้โจทก์ส่งบันทึกคำให้การพยานโจทก์ที่อยู่ในสำนวนการสอบสวนแก่ศาลเพื่อประกอบการวินิจฉัยคดี และนัดฟังคำพิพากษาหลังจากนั้น ๗ วัน โจทก์คัดค้านว่าศาลไม่มีอำนาจเรียกเอกสารดังกล่าว เพราะศาลมีอำนาจเรียกได้แต่สำนวนการสอบสวนเท่านั้น ส่วนจำเลยก็คัดค้านเช่นกันว่าการที่ศาลสั่งเช่นนั้นเท่ากับเป็นการสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติม จึงต้องกระทำต่อหน้าจำเลยและต้องให้จำเลยมีโอกาสนำสืบพยานหลักฐานหักล้างด้วย

ให้วินิจฉัยว่า คำคัดค้านของโจทก์และจำเลยดังกล่าวฟังขึ้นหรือไม่

ธงคำตอบ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ให้อำนาจศาลไว้ว่า เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้ เมื่อคดีนี้โจทก์นำสืบพยานหลักฐานเสร็จสิ้นแล้ว ศาลจึงมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการได้ และการใช้อำนาจนี้ศาลจะไม่เรียกเอกสารทั้งสำนวน แต่เรียกเอกสารในสำนวนการสอบสวนเพียงบางส่วนก็ได้ เพราะเป็นการใช้อำนาจภายในขอบเขตที่กฎหมายให้ไว้ ข้อคัดค้านของโจทก์จึงฟังไม่ขึ้น

สำหรับข้อคัดค้านของจำเลยนั้น การที่ศาลใช้อำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนตามมาตรา ๑๗๕ มิใช่การพิจารณาหรือการสืบพยานในศาล ทั้งมิใช่การสืบพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามมาตรา ๒๒๘ จึงไม่ต้องทำต่อหน้าจำเลย และไม่จำเป็นต้องให้จำเลยถามค้านหรือนำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างแต่อย่างใด คำคัดค้านของจำเลยจึงฟังไม่ขึ้นเช่นกัน (เทียบคำพิพากษากฎีกาที่ ๕๒๓๗/๒๕๕๗)

ข้อ ๙. คำถาม วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๗ เวลา ๙.๓๐ นาฬิกา เป็นวันที่ศาลอาญาได้นัดสืบพยานโจทก์ครั้งแรกในคดีที่พนักงานอัยการยื่นฟ้อง นายทหารจ่าเลยในคดีทำร้ายร่างกายนางสาวพรชนกนางสาวไทยผู้เสียหายได้ รับอันตรายสาหัส ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ โดยจำเลยได้ใช้น้ำกรดสาดหน้าผู้เสียหาย เป็นผลให้ดวงตาข้างซ้ายของผู้เสียหายบอดสนิท หน้าผากและแก้มด้านซ้ายของผู้เสียหายไหม้เกรียมและเน่าเปื่อย ทำให้ใบหน้าผู้เสียหายเสียโฉมอย่างติดตัวตลอดชีวิต

ผู้เสียหายมีความประสงค์ที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำ ความผิดของจำเลย โดยให้จำเลยชำระค่ารักษาพยาบาลที่ผู้เสียหายได้ใช้จ่าย ไปตั้งแต่ต้นเป็นเงิน ๕๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นค่าผ่าตัดและทำศัลยกรรมใบหน้า ในชั้นแรก และต้องเข้ารับการทำศัลยกรรมจากแพทย์ผู้ชำนาญอีก ๑๐ ครั้ง จะ ต้องใช้เงินเพื่อการนี้ ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายต้องเสียโอกาสในการปรากฏ ตัวในที่ต่าง ๆ ในตำแหน่งนางสาวไทย ผู้ชนะการประกวดความงามตามสัญญา ที่ทำไว้กับบริษัทผู้จัดการประกวดนางสาวไทย เป็นเวลา ๑ ปี ทำให้ผู้เสียหาย ขาดรายได้จากองค์กรและบริษัทต่าง ๆ ที่เป็นผู้เชิญไปปรากฏตัวเป็นเงิน ไม่ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท การที่ดวงตาข้างซ้ายของผู้เสียหาย บอดสนิท และผู้เสียหายต้องเสียโฉมอย่างติดตัวไปตลอดชีวิต ผู้เสียหายต้องการเรียก ค่าสินไหมทดแทนในกรณีนี้เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นค่าสินไหมทดแทน ทั้งสิ้น ๖๖,๕๕๐,๐๐๐ บาท

ดังนั้น ให้ท่านในฐานะทนายความร่างคำร้องขอเรียกค่าสินไหมทดแทนทั้งหมดให้แก่ผู้เสียหาย โดยยื่นคำร้องต่อศาลอาญาก่อนเริ่มสืบพยานโจทก์ (ให้ร่างแต่ใจความโดยไม่ต้องคำนึงถึงแบบพิมพ์ศาล)

ธงคำตอบ

ข้อ ๑. คดีนี้ศาลนัดสืบพยานโจทก์ในวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ เวลา ๙.๓๐ นาฬิกา ดังความแจ้งแล้วนั้น

ข้อ ๒. ผู้ร้องเป็นผู้เสียหายในคดีนี้โดยตรง ผู้ร้องมีความประสงค์จะขอเรียกค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำความผิดของจำเลยอันเป็นการละเมิดต่อผู้เสียหาย ทำให้ผู้เสียหายได้รับความเสียหายดังนี้

๒.๑ ค่าผ่าตัดและทำศัลยกรรมในชั้นแรกเป็นจำนวนเงิน ๕๕๐,๐๐๐ บาท

๒.๒ ค่าทำศัลยกรรมจากแพทย์ผู้ชำนาญ ๑๐ ครั้ง เป็นจำนวนเงิน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๓ ค่าขาดรายได้จากการที่องค์กรและบริษัทต่างๆ เชิญไปปรากฏตัว เป็นเวลา ๑ ปี ในตำแหน่งนางสาวไทยผู้ชนะการประกวดความงามตามสัญญาที่ทำไว้กับบริษัทผู้จัดการประกวด เป็นจำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๔ ค่าสินไหมทดแทนกรณีดวงตาข้างซ้ายบอดสนิท และต้องเสียโฉมอย่างติดตัวไปตลอดชีวิต เป็นจำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงินค่าสินไหมทดแทนทั้งสิ้น ๖๖,๕๕๐,๐๐๐ บาท

ขอศาลได้โปรดบังคับให้จำเลยจ่ายค่าเสียหายให้แก่ผู้ร้องด้วย

ข้อ ๑๐. คำถาม นายกลืนกับนางรสมี่ที่ดินติดกัน นายกลืนได้สร้างบ้านในที่ดินของตน แต่เมื่อสร้างเสร็จปรากฏว่ารั้วบ้านของนายกลืนได้รุกล้ำเข้าไปในที่ดินของนางรสมี่ นางรสมี่จึงให้ทนายความมีหนังสือบอกกล่าวให้นายกลืนรื้อรั้วบ้าน ส่วนที่รุกล้ำเข้าไปในที่ดินของนางรสมี่ออกเสีย มิฉะนั้นนางรสมี่จะดำเนินการตามกฎหมายกับนายกลืน นายกลืนเห็นว่าหากจะรื้อรั้วบ้านส่วนที่รุกล้ำออกตามที่นางรสมี่เรียกร้องแล้วก็จะทำให้ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายอีกเป็น

จำนวนมาก นายกลีนจึงขอเจรจากับนางรสโดยขอให้นางรสจดทะเบียน
ภาระจำยอมสำหรับรั้วบ้านที่รูกล้ำเข้าไปในที่ดินของนางรสให้นายกลีนเป็นเวลา
๓๐ ปี โดยนายกลีนจะชำระค่าตอบแทนให้นางรสปีละ ๖,๐๐๐ บาท เมื่อครบ
กำหนด ๓๐ ปีแล้ว ให้นางรสเป็นฝ่ายเลือกว่าจะต่อสัญญาภาระจำยอมให้นาย
กลีนหรือจะให้นายกลีนหรือรั้วบ้านส่วนที่รูกล้ำนั้นออกไป หากนายกลีนผิดนัด
ชำระงวดหนึ่งงวดใด นางรสมีสิทธิบอกเลิกสัญญาและยกเลิกภาระจำยอมได้
ให้นำสัญญาประนีประนอมยอมความไปแนบท้ายสัญญาภาระจำยอม โดยให้ถือ
เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาภาระจำยอม นางรสตกลงตามที่นายกลีนเสนอ ให้ทำน
ร่างสัญญาประนีประนอมยอมความระหว่างนายกลีนกับนางรสตามรูปแบบแห่ง
สัญญาและรายละเอียดที่ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันข้างต้น

ธงคำตอบ

สัญญาประนีประนอมยอมความ

ทำที่.....

วันที่.....

สัญญานับนี้ทำขึ้นระหว่าง นางรส อยู่บ้านเลขที่.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
(ต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ให้สัญญา”) ฝ่ายหนึ่ง กับ
นายกลีน อยู่บ้านเลขที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....(ต่อไปในสัญญานี้
เรียกว่า “ผู้รับสัญญา”) อีกฝ่ายหนึ่ง
โดยที่
๑) ผู้ให้สัญญาเป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....(ต่อไปนี้เรียกว่า “ที่ดินดังกล่าว”)
๒) ผู้รับสัญญาเป็นเจ้าของบ้านเลขที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....(ต่อไปนี้เรียกว่า “บ้านดังกล่าว”)

๓) ผู้รับสัญญาได้สร้างบ้านดังกล่าวโดยรั้วบ้านได้รูกล้าเข้าไปในที่ดินดังกล่าวอันเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ให้สัญญา

คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต้องการที่จะระงับข้อพิพาทนี้โดยยอมผ่อนผันให้กันและกัน จึงได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในวันที่ทำสัญญานี้ ผู้ให้สัญญาตกลงที่จะไปจดทะเบียนภาระจำยอม เพื่อให้ผู้รับสัญญามีสิทธิใช้ที่ดินดังกล่าวในส่วนของบ้านดังกล่าวรูกล้าเข้าไปเป็นเวลา ๓๐ ปี

ข้อ ๒ เมื่อครบระยะเวลา ๓๐ ปีในข้อ ๑ ผู้ให้สัญญามีสิทธิที่จะให้ผู้รับสัญญาหรือถอนรั้วส่วนที่รูกล้าออกไป หรือจะต่อสัญญาภาระจำยอมให้แก่ผู้รับสัญญา ตามเงื่อนไขที่ผู้ให้สัญญากำหนดก็ได้ แล้วแต่ผู้ให้สัญญาจะเลือก

ข้อ ๓ เพื่อเป็นการตอบแทนผู้ให้สัญญาในการจดทะเบียนภาระจำยอมในข้อ ๑ ผู้รับสัญญาจะชำระเงินให้แก่ผู้ให้สัญญาเป็นจำนวน ๖,๐๐๐ บาท (หกพันบาทถ้วน) ต่อปี

ข้อ ๔ หากผู้รับสัญญาผิดนัดชำระค่าตอบแทนงวดหนึ่งงวดใดที่ระบุไว้ในข้อ ๓ ผู้ให้สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญานี้และยกเลิกภาระจำยอมได้

ข้อ ๕ คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายตกลงให้นำสัญญาฉบับนี้ไปแนบท้ายสัญญาภาระจำยอมและให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาภาระจำยอม

คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญานี้โดยถ้อยถ้วนแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าพยาน ณ วันที่และสถานที่ที่ได้ระบุไว้ข้างต้น สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับมีข้อความถูกต้องตรงกัน ให้คู่สัญญาเก็บไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัญญา
(นางรส)

ลงชื่อ.....ผู้รับสัญญา
(นายกління)

ลงชื่อ.....พยาน
()

ลงชื่อ.....พยาน